

Seminar 6 gr. III

10.11.2020

- ①. Să se scrie ecuația planului care taie axele de coordonate în punctele $A(a, 0, 0)$, $B(0, b, 0)$, $C(0, 0, c)$.
- ②. Să se scrie ecuația planului care trece prin punctul $M(-2, 3, 4)$ și care este paralel cu vectorii $\vec{v}_1 = \vec{i} - 2\vec{j} + \vec{k}$ și $\vec{v}_2 = 3\vec{i} + 2\vec{j} + 4\vec{k}$.
- ③. Să se scrie ecuația planului definit de punctele $M_1(2, 3, 4)$ și $M_2(4, 6, 5)$ și care e paralel cu vectorul $\vec{v} = \vec{i} + 2\vec{j} + 3\vec{k}$.
- ④. Să se scrie ecuația unui plan știind că punctul $P(3, -6, 2)$ este piciorul perpendicului coborâte din origine pe acest plan.
- ⑤. a) Să se scrie ecuațiile fețelor tetraedrului cu vârfurile în punctele $A(0, 0, 2)$, $B(3, 0, 5)$, $C(1, 1, 0)$ și $D(4, 1, 2)$.
b) Să se calculeze volumul tetraedrului determinat de punctele A, B, C, D .

⑥. Să se scrie ecuația unui plan care trece prin punctele $M_1(0,0,1)$ și $M_2(2,2,3)$ și care este perpendicular pe planul $x+y-z=0$.

⑦. Să se scrie ecuația planului care trece prin punctul $M_1(1,-1,1)$ și care este perpendicular pe planele $x-y+z-1=0$, $2x+y+z+1=0$.

⑧. Să se calculeze unghiurile dintre următoarele perechi de plane:

a) $4x-5y+3z-1=0$ și $x-4y-z+9=0$

b) $3x-y+2z+15=0$ și $5x+9y-3z-1=0$

c) $6x+2y-4z+17=0$ și $9x+3y-6z+4=0$

Soluție:

①.
$$\begin{vmatrix} x & y & z & 1 \\ x_1 & y_1 & z_1 & 1 \\ x_2 & y_2 & z_2 & 1 \\ x_3 & y_3 & z_3 & 1 \end{vmatrix} = 0$$
 ecuația planului prin 3 puncte.

În cazul nostru :

$$\begin{vmatrix} x & y & z & 1 \\ a & 0 & 0 & 1 \\ 0 & b & 0 & 1 \\ 0 & 0 & c & 1 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow \begin{vmatrix} 0 & 0 & 1 \\ b & 0 & 1 \\ 0 & c & 1 \end{vmatrix} \cdot x - \begin{vmatrix} a & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & c & 1 \end{vmatrix} y +$$

$$+ \begin{vmatrix} a & 0 & 1 \\ 0 & b & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} z - \begin{vmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & b & 0 \\ 0 & 0 & c \end{vmatrix} \cdot 1 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow bc \cdot x + ac \cdot y + ab \cdot z - abc = 0 \quad | : (abc)$$

$$\boxed{\frac{x}{a} + \frac{y}{b} + \frac{z}{c} = 1}$$

ecuația planului prin tăieturi

②.
$$\begin{vmatrix} x - x_0 & y - y_0 & z - z_0 \\ P_1 & q_1 & r_1 \\ P_2 & q_2 & r_2 \end{vmatrix} = 0$$

ecuația planului prin punct și vector direct.

În cazul nostru :

$$\begin{vmatrix} x+2 & y-3 & z-4 \\ 1 & -2 & 1 \\ 3 & 2 & 4 \end{vmatrix} = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{vmatrix} -2 & 1 \\ 2 & 4 \end{vmatrix} \cdot (x+2) - \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 3 & 4 \end{vmatrix} \cdot (y-3) + \begin{vmatrix} 1 & -2 \\ 3 & 2 \end{vmatrix} \cdot (z-4) = 0$$

-3-

$$\Leftrightarrow -10(x+2) - (y-3) + 8(z-4) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow -10x - y + 8z - 49 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \boxed{10x + y - 8z + 49 = 0}$$

③ Punctele M_1 și M_2 determină un vector director al planului căutat:

$$\overrightarrow{M_1 M_2} (4-2, 6-3, 5-4) \Leftrightarrow \overrightarrow{M_1 M_2} (2, 3, 1)$$

$$\begin{vmatrix} x-2 & y-3 & z-4 \\ 2 & 3 & 1 \\ 1 & 2 & 3 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \begin{vmatrix} 3 & 1 \\ 2 & 3 \end{vmatrix} \cdot (x-2) - \begin{vmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 3 \end{vmatrix} (y-3) + \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 1 & 2 \end{vmatrix} (z-4) = 0$$

$$7(x-2) - 5(y-3) + (z-4) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \boxed{7x - 5y + z - 3 = 0}$$

④. Vectorul \overrightarrow{OP} este un vector normal al planului. El are componentele $(3-0, -6-0, 2-0) = (3, -6, 2)$. Punctul $P(3, -6, 2)$ aparține planului căutat.

$A(x-x_0) + B(y-y_0) + C(z-z_0) = 0$
ecuația planului prin punct și vector normal.

În cazul nostru:

$$3(x-3) - 6(y+6) + 2(z-2) = 0$$

$$\Leftrightarrow \boxed{3x - 6y + 2z - 49 = 0}$$

5) a) Ecuația planului ABC:

$$\begin{vmatrix} x & y & z & 1 \\ 0 & 0 & 2 & 1 \\ 3 & 0 & 5 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 1 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow \begin{vmatrix} 0 & 2 & 1 \\ 0 & 5 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \end{vmatrix} \cdot x - \begin{vmatrix} 0 & 2 & 1 \\ 3 & 5 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \end{vmatrix} \cdot y +$$

$$+ \begin{vmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 3 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{vmatrix} \cdot z - \begin{vmatrix} 0 & 0 & 2 \\ 3 & 0 & 5 \\ 1 & 1 & 0 \end{vmatrix} \cdot 1 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow -3x - \begin{vmatrix} -1 & 2 & 1 \\ 2 & 5 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} y + 3z - 6 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow -3x + 9y + 3z - 6 = 0 \quad | :(-3)$$

$$\boxed{x - 3y - z + 2 = 0}$$

Ecuația planului BCD:

$$2x - 11y - 3z + 9 = 0 \quad (\text{tenue})$$

Ecuația planului ABD:

$$x - 4y - z + 2 = 0 \quad (\text{tenue})$$

Ecuația planului ACD:

$$2x - 8y - 3z + 6 = 0 \quad (\text{tenue}).$$

b). Volumul este $V = \frac{1}{6} |(\vec{AB}, \vec{AC}, \vec{AD})|$
 $\vec{AB}(3, 0, 3)$, $\vec{AC}(1, 1, -2)$, $\vec{AD}(4, 1, 0)$.

$$V = \frac{1}{6} \begin{vmatrix} 3 & 0 & 3 \\ 1 & 1 & -2 \\ 4 & 1 & 0 \end{vmatrix} = \frac{1}{6} \cdot 3 \begin{vmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -2 \\ 4 & 1 & 0 \end{vmatrix} =$$

$$= \frac{1}{2} \begin{vmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 3 & 1 & -2 \\ 4 & 1 & 0 \end{vmatrix} = \frac{1}{2} |-1| = \frac{1}{2} \text{ (unități cubice)}$$

⑥. Un vector director al planului căutat este $\vec{M_1M_2}(2-1, 2-1, 3-1) \Rightarrow \vec{M_1M_2}(1, 1, 2)$, iar al vector director este vectorul normal al planului dat, adică $(1, 1, -1)$. Deci

$$\begin{vmatrix} x-1 & y-1 & z-1 \\ 1 & 1 & 2 \\ 1 & 1 & -1 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 1 & -1 \end{vmatrix} (x-1) - \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 1 & -1 \end{vmatrix} (y-1) + \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} (z-1) = 0$$

$$\Leftrightarrow -3(x-1) + 3(y-1) + 0 \cdot (z-1) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow -(x-1) + (y-1) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow -x + y = 0 \Leftrightarrow \boxed{x - y = 0}$$

Altă soluție

Ecuația prin punct și vector normal al planului căutat Π este

$$\Pi: A(x-1) + B(y-1) + C(z-1) = 0$$

unde $\vec{m}_{\Pi}(A, B, C)$ și punctul este $M_1(1, 1, 1)$.

Da și $M_2 \in \Pi$, deci

$$A(2-1) + B(2-1) + C(3-1) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \boxed{A + B + 2C = 0} \quad (1)$$

Planul Π și planul dat $P: x + y - z = 0$

fiind perpendiculare, rezultă

$$\vec{m}_{\Pi} \perp \vec{m}_P \Leftrightarrow \vec{m}_{\Pi} \cdot \vec{m}_P = 0 \Leftrightarrow A \cdot 1 + B \cdot 1 + C \cdot (-1) = 0$$

$$\text{adică } \boxed{A + B - C = 0} \quad (2)$$

Din (1) și (2) rezultă $C = 0$ (prin scădere)

$$\Rightarrow A = -B$$

$$\text{Deci } \Pi: (-B) \cdot (x-1) + B(y-1) = 0 \quad | : (-B)$$

$$\Leftrightarrow x-1 - y+1 = 0 \Leftrightarrow \boxed{x-y=0}$$

⑦ Planul căutat Π are ecuația:

$$A(x-1) + B(y+1) + C(z-1) = 0.$$

El este perpendicular pe planurile Π_1 și Π_2 care au vectorii normali $\vec{m}_{\Pi_1}(1, -1, 1)$, $\vec{m}_{\Pi_2}'(2, 1, 1)$.

$$\text{Deci } \vec{m}_{\pi} \perp \vec{m}_{\pi_1} \Leftrightarrow \vec{m}_{\pi} \cdot \vec{m}_{\pi_1} = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Rightarrow A \cdot 1 + B \cdot (-1) + C \cdot 1 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \boxed{A - B + C = 0} \quad (1)$$

$$\vec{m}_{\pi} \perp \vec{m}_{\pi_2} \Leftrightarrow \vec{m}_{\pi} \cdot \vec{m}_{\pi_2} = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow A \cdot 2 + B \cdot 1 + C \cdot 1 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \boxed{2A + B + C = 0}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} A - B + C = 0 \\ 2A + B + C = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} A - B = -C \\ 2A + B = -C \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 3A = -2C \Rightarrow \boxed{A = -\frac{2}{3}C}$$

$$\Rightarrow B = A + C \Rightarrow B = -\frac{2}{3}C + C \Leftrightarrow \boxed{B = \frac{1}{3}C}$$

$$\Rightarrow \pi: -\frac{2}{3}C(x-1) + \frac{1}{3}C(y+1) + C(z-1) = 0 \quad | \cdot \frac{3}{C}$$

$$-2(x-1) + (y+1) + 3(z-1) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow -2x + y + 3z = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \boxed{2x - y - 3z = 0}$$

$$\text{Sau : } \begin{vmatrix} x-1 & y+1 & z-1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 2 & 1 & 1 \end{vmatrix} = 0$$

\vec{m}_{π_1} și \vec{m}_{π_2} sunt vectori directori ai planului π .

$$\begin{vmatrix} -1 & 1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} (x-1) - \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} (y+1) + \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} (z-1) = 0$$

$$-2(x-1) + (y+1) + 3(z-1) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow -2x + y + 3z = 0 \Leftrightarrow \boxed{2x - y - 3z = 0}$$

⑧. Unghiul dintre două plane este unghiul dintre vectorii lor normali.

a) $\vec{m}_1(4, -5, 3), \vec{m}_2(1, -4, -1)$

$$\cos \varphi = \frac{\vec{m}_1 \cdot \vec{m}_2}{\|\vec{m}_1\| \cdot \|\vec{m}_2\|} = \frac{4 \cdot 1 + (-5) \cdot (-4) + 3 \cdot (-1)}{\sqrt{4^2 + (-5)^2 + 3^2} \cdot \sqrt{1^2 + (-4)^2 + (-1)^2}} =$$

$$= \frac{4 + 20 - 3}{\sqrt{50} \cdot \sqrt{18}} = \frac{21}{30} = \frac{7}{10}$$

$$\boxed{\varphi = \arccos \frac{7}{10}}$$

b) $\vec{m}_1(3, -1, 2), \vec{m}_2(5, 9, -3)$

$$\cos \varphi = \frac{\vec{m}_1 \cdot \vec{m}_2}{\|\vec{m}_1\| \cdot \|\vec{m}_2\|} = \frac{3 \cdot 5 + (-1) \cdot 9 + 2 \cdot (-3)}{\sqrt{9+1+4} \cdot \sqrt{25+81+9}} = 0$$

$$\text{Deci } \boxed{\pi_1 \perp \pi_2}$$

c). Observăm că: $\frac{6}{9} = \frac{2}{3} = \frac{-4}{-6} = \left(\frac{2}{3}\right) \neq \frac{17}{9}$

$$\text{Deci } \pi_1 \parallel \pi_2. \text{ Să calculăm } \cos \varphi = \frac{6 \cdot 9 + 2 \cdot 3 + (-4) \cdot (-6)}{\sqrt{36+4+16} \cdot \sqrt{81+9+36}} = \frac{84}{\sqrt{56} \cdot \sqrt{126}} = \frac{84}{2\sqrt{14} \cdot 3\sqrt{14}} = 1.$$

$$\Rightarrow \boxed{\varphi = 0}$$

- 9 -